

Сақтандыру қызметтерін есепке алу әдістемесін бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті Төрағасының 2017 жылғы 4 тамыздағы № 114 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 7 қыркүйекте № 15627 болып тіркелді.

"Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 12-бабы 5) тармақшасына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 24 қыркүйектегі № 1011 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі туралы ереженің 17-тармағы 258) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған Сақтандыру қызметтерін есепке алу әдістемесі бекітілсін.
2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің Ұлттық шоттар басқармасы Заң басқармасымен бірлесіп заңнамада белгіленген тәртіппен:
  - 1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;
  - 2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдерінде қағаз және электрондық түрдегі көшірмелерін ресми жариялау және Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің Эталондық бақылау банкіне енгізу үшін "Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберілуін;
  - 3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмелерінің мерзімді баспасөз басылымдарына ресми жариялауға жіберілуін;
  - 4) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының орынбасарына (Г.М. Керімханова) жүктелсін.
4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитетінің төрағасы

Н. Айдапкелов

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитеті
төрағасының

Сақтандыру қызметтерін есепке алу әдістемесі

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Сақтандыру қызметтерін есепке алу әдістемесі (бұдан әрі - Әдістеме) халықаралық стандарттарға сәйкес қалыптастырылатын және "Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңына сәйкес бекітілетін статистикалық әдіснамаға жатады.

2. Осы Әдістеме халықаралық стандарттарға сәйкес сақтандыру қызметтерін қалыптастыру кезінде Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің пайдалануына арналған және Ұлттық шоттар жүйесінің мақсаттары үшін қолданылады.

3. Осы Әдістеменің мақсаты нарық конъюнктурасына, әдіснамалық зерттеулердің соңғы жетістіктеріне сәйкес сақтандыру қызметтерінің есептеулерін жетілдіру болып табылады.

4. Осы Әдістемеді келесі анықтамалар пайдаланылады:

1) өндіріс аясының шегі - басқа тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіру үшін еңбек шығындарын, капиталды және тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді пайдаланатын институционалдық бірліктің бақылауы мен жауапкершілігінде жүзеге асырылатын қызмет;

2) сақтандыру сыйлықақысы - бухгалтерлік есепте кіріс ретінде танылған сақтандыру (қайта сақтандыру) шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысы.

2-тарау. Сақтандыру қызметтерін есепке алу

5. Сақтандыру ұйымының сақтандыру қызметі "өмірді сақтандыру" саласы және "жалпы сақтандыру" саласы бойынша жүзеге асырылады:

1) "Жалпы сақтандыру" қызметтерінің шығарылымын қалыптастыру кезінде есептеу мынадай үлгіде:

Еңбек сіңірілген сақтандыру сыйлықақыларына;

сыйлықақыларға қосымшаларды қосу;

одан төлеуге жататын түзетілген сақтандыру өтемдерін шегерумен жүзеге асырылады.

2) Өмірді сақтандыру сақтандырылған адам қайтыс болған немесе ол сақтандыру мерзімі біткенге дейін не сақтандыру шартында белгіленген жасқа дейін өмір сүрген жағдайда сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін сақтандыру түрлерінің жиынтығы болып табылады.

"Өмірді сақтандыру" қызметтерінің шығарылымын қалыптастыру кезінде есептеу мынадай үлгіде:

еңбек сіңірілген сақтандыру сыйлықақыларына;

сыйлықақыларға қосымшаларды қосу;

одан мерзімі келген сақтандыру төлемдерін шегеру;

өмірді сақтандыру бойынша техникалық резервтердің өсуін шегерумен (азаюын қосумен) жүзеге асырылады.

6. Сақтандыру қызметтерінің шығарылымын және аралық тұтынуын есептеу кезінде деректер көзі ретінде әкімшілік дереккөздерден әкімшілік деректер пайдаланылады.

7. Шығарылым есепті кезеңде экономикада өндірілген тауарлар мен көрсетілген қызметтердің жиынтық құнын білдіреді.

Сақтандыру қызметтерінің шығарылымы сақтандыру ұйымдарының қаржылық нәтижесіне негізделеді. Сақтандыру операцияларынан қаржылық нәтиже сақтандыру ұйымдарының кірістері мен шығыстары арасындағы айырма ретінде анықталады.

8. Аралық тұтыну есепті кезеңде өндіріс процесінде түрленетін немесе толық тұтынылатын тауарлар мен көрсетілетін қызметтер құнына тең.

9. "Өмірді сақтандыру" қызметтерінің шығарылымы үй шаруашылықтарының түпкілікті тұтынуға жұмсалатын шығыстары болып табылады.

10. Тәуекелдерді сақтандыру қызметтерінің шығарылымы мынадай үлгіде:

"жалпы сақтандыру" қызметтерінің шығарылымынан;

"өмірді сақтандыру" қызметтерінің шығарылымын шегерумен есептеледі.

Осы қызметтің тұтынушыларын анықтау және одан әрі оларды шоттарда көрсету кезінде тәуекелдерді сақтандыру қызметтерінің шығарылымы жеке және заңды тұлғалар бойынша (экономикалық қызмет түрлері бойынша) таза сақтандыру сыйлықақыларының құрылымына сәйкес бөлінеді.

11. Заңды тұлғалармен тұтынылған тәуекелдерді сақтандыру қызметтерінің шығарылымы аралық тұтыну, ал жеке тұлғалармен - жылжымайтын мүлікті сақтандыруды қоспағанда, үй шаруашылықтарының түпкілікті тұтынуға жұмсалатын шығыстары болып табылады. Өзі тұтынуы үшін тұрғын үй иелері жүргізген тұрғын үй қызметтері ұлттық шоттар жүйесінің өндіріс аясы шегіне кіреді. Жылжымайтын мүлікті сақтандыру қызметтерінің шығарылымы түпкілікті тұтынуға жұмсалатын шығыстарға қосылмайтын үй шаруашылықтарының аралық тұтынуы болып табылады.